

РЕШЕНИЕ

№ 1223

гр. София, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Михаела Касабова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20231100506027 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на третото лице-помагач и ответник по предявения обратен иск „Х.“ АД срещу решение от 10.12.2022 г. по гр.д. №39543/2021 г. на Софийския районен съд, 171 състав, с което е признато за установено, че Столична община дължи на ЗАД „Б.В.И.Г.“ на основание чл.422 ГПК вр. чл.410 ал.1 КЗ вр. чл.49 ЗЗД сумата от 213,38 лв., представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Булстрад Каско Стандарт“ за вреди на л.а. „Мерцедес“ с рег. № СВ **** КВ, причинени вследствие на ПТП, настъпило на 07.12.2020 г. в гр. София, ул. „Коста Лулчев“, пред бл.104, ведно със законната лихва от 21.05.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, за която сума е издадена заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по гр.д. №28679/2021 г. по описа на СРС, 171 състав, като ответникът е осъден да заплати на ищеца разноски в заповедното и исковото производство, и жалбоподателят е осъден да заплати на Столична община на основание чл.79 ал.1 пр.2 вр. чл.82 вр. чл.258 ЗЗД сумата от 213,38 лв., представляваща обезщетение за неизпълнен договор №СОА19-ДГ55-382 от 11.06.2019 г. за поддържане и текущ ремонт на уличната мрежа и пътните съоръжения на райони „Искър“, „Слатина“, „Изгрев“ и „Средец“, при условие, че сумата за главница бъде заплатена от Столична община на ЗАД „Б.В.И.Г.“, както и да заплати по сметка на СРС държавна такса.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Сочи, че не е установено процесното ПТП да е причинено от противоправното поведение на служители на ответника – не е установено, че причината е наличието на несигнализирана дупка на пътното платно, както и че съдът не е обсъдил възражението на съпричиняване от страна на водача на МПС. Поддържа, че не е налице неизпълнение по процесния договор за поддръжка и текущ ремонт. Предвид изложеното, жалбоподателят моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и да отхвърли изцяло предявените първоначален и обратен иски. Претендира разноски.

Въззиваемата страна ЗАД „Б.В.И.Г.“ в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК оспорва жалбата и моли решението на СРС да бъде потвърдено. Претендира разноси.

Въззиваемата страна Столична община в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК не оспорва жалбата в частта относно уважения първоначален иск и моли решението в тази част да бъде отменено, при условията на евентуалност, ако решението не бъде отменено, моли решението на СРС в частта на уважения обратен иск да бъде потвърдено. Претендира разноси.

Във въззивното производство е допуснато уточнение на предявения обратен иск, съобразно молба от 28.08.2023 г.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е **неоснователна.**

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл.272 ГПК препраща към мотивите на СРС. Във връзка доводите в жалбата за неправилност на решението, следва да се добави и следното:

СРС, 171 състав, е сезиран с първоначален иск с правно основание чл.422 вр. чл.415 ал.1 ГПК вр. чл.411 КЗ вр. чл.49 вр. чл.45 ЗЗД и обратен иск с правно основание чл.82 вр. чл.79 ал.1 ЗЗД.

По първоначалния иск с правно основание чл.422 вр. чл.415 ал.1 ГПК вр. чл.411 КЗ вр.чл.49 вр. чл.45 ЗЗД:

С плащането на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата. За възникване на регресното вземане е необходимо да се установят следните факти: да е сключен договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие на който и вследствие виновно и противоправно поведение на лице, за което отговаря ответника, изразяващо се в несигнализиране и необезопасяване на дупка на пътното платно, да е настъпило събитие, за което застрахователят носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение, застрахователят да е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение.

Противно на доводите в жалбата, настъпването на процесното ПТП и неговият механизъм са установи пред първоинстанционния съд при условията на пълно и главно доказване. Съгласно Наредба №Из-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между МВР, КФН и Информационния център към Гаранционния фонд, документите, които се съставят от органите на МВР са: 1) констативен протокол за ПТП с пострадали лица; 2) протокол за ПТП с материални щети и 3) двустранен протокол за ПТП. В настоящата хипотеза участник в ПТП е само увреденият автомобил, поради което приложима е разпоредбата на чл.6 т.4 Наредбата, според която не се посещават от органите на МВР – „Пътна полиция“ и не се съставят документи за повреди на МПС, които не са причинени от друго ППС.

Следователно доколкото по делото няма нито твърдения, нито данни, че след настъпване на МПС, процесният автомобил не е можел да се движи на собствен ход, то настоящият съдебен състав приема, че не е била налице и хипотезата на чл.125 т.8 ЗДвП, при които органите на МВР задължително посещават мястото на ПТП, респ. застрахователят не е имал задължение да изисква изготвянето на документ за щетите по автомобила.

От друга страна, съгласно чл.180 ГПК, представените от ищеца декларации са частни свидетелстващи документи, които представляват доказателство единствено за авторството на изявлението. Ценени в светлината на доказателствената им стойност тези декларации сами по себе си не дават възможност на съда да приеме за установено наличието на описания в исковата молба механизъм на ПТП, респ. причинно-следствената връзка между претендираните вреди и твърдяното произшествие. Същевременно няма ограничение механизъмът на ПТП да бъде установен с всички допустими доказателствени средства, вкл. и със свидетелски показания. В разглеждания случай изводите на СРС са основани на свидетелските показания на водача на увреденото МПС, които са ясни, последователни и безпротиворечиви, както и на приетото и неоспорено заключение на САТЕ, което и настоящия въззивен състав кредитира напълно. От преценката им поотделно и в тяхната съвкупност е видно, че механизъмът на произшествието е вследствие на внезапно пропадане в необезопасена и несигнализирана дупка на пътното платно.

Неоснователен е и доводът на въззивника за наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на застрахования при ищцовото дружество автомобил. Съгласно разпоредбата на чл.51 ал.2 ЗЗД, ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Не всяко нарушение на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата обаче е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение. Тълкуването на нормата на чл.51 ал.2 ЗЗД налага разбирането, че за да е налице вина на участник в пътното движение и принос на увредения към щетата, е необходимо не само извършваните от последния действия да нарушават предписаните от ЗДвП и ППЗДвП правила за поведение, но и нарушенията да са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие. В този смисъл е трайната практика на ВКС, постановена по реда на чл.290 ГПК – напр. решение №206/12.03.2010 г. по т.д.№35/2009 г., II ТО на ВКС. Обективният характер на съпричиняването е признат изрично от Върховния съд в ППВС №17/1963 г. – т.7, което има характер на задължителна съдебна практика по смисъла на чл.280 ал.1 т.1 ГПК. С цитираното постановление Пленумът на Върховния съд е приел със задължителна за съдилищата в Република България сила, че обезщетението за вреди от неправомерно увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат.

От събраните в рамките на производството по настоящето дело доказателства не се установи наличието на каквото и да е нарушение на разпоредбите на ЗДвП от страна на водача на л.а., застрахован при ищеца, като доводът на въззивника, че първоинстанционният съд не е произнесъл по своевременно релевираното от ответника възражение за съпричиняване е неоснователен. Напротив – съдът е изложил подробни доводи относно липсата на съпричиняване от страна на водача на л.а. „Мерцедес“, които се споделят изцяло от настоящия въззивен състав.

Установи се, че процесното ПТП е станало в границите на населено място - гр. София. Не се спори между страните, че пътят е общински по смисъла на чл.3 ал.3 Закона за пътищата. Съгласно чл.19 ал.1 т.2 и чл.31 ЗП, не само в качеството си на собственик, но и на задължено лице по управлението на пътя, общината е задължена да осъществява поддръжката му в състояние годно за обичайното и безопасно преминаване на пъти-

превозни средства. В случай на съществуваща опасност, каквито безспорно са шахтите по пътното платно, съгласно чл.13 ал.1 ЗДвП е необходимо съответното място да бъде обозначено със знак или друго средство за сигнализиране, което в случая не е сторено. Отговорността на Община София следва да се ангажира на плоскостта на чл.49 ЗЗД вр. с чл.45 ЗЗД, тъй като, в качеството си на юридическо лице по смисъла на ЗМСМА, дейностите по поддръжка и ремонт на поверените и пътища, се осъществява от нейни служители или други лица, натоварени за изпълнението им, които в конкретната хипотеза са бездействали и поведението им е в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП.

Ответникът не доказва положителния факт на плащане на дължимото обезщетение.

По обратния иск с правно основание чл.82 вр. чл.79 ал.1 ЗЗД:

Обратният иск винаги се предявява като евентуален – ако бъде уважен първоначалния иск. Доколкото съдът достигна до такъв извод, то се е сбъднало вътрешно процесуалното условие за разглеждане на предявения от ответника Столична община срещу третото лице-помагач обратен иск.

Съгласно разпоредбата на чл.79 ал.1 ЗЗД, ако длъжникът не изпълни точно задължението си, кредиторът има право да иска обезщетение за неизпълнение, което съгласно нормата на чл.82 ЗЗД обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждане на задължението.

За основателността на предявения иск следва да се установи, че страните са били обвързани от договор за възлагане на поддръжане и текущ ремонт на уличната мрежа и пътните съоръжения на територията на Столична Община – VI зона, включваща райони „Искър“, „Слатина“, „Изгрев“ и „Средец“, неизпълнение на задълженията на ответното дружество, вида и размера на вредите, настъпили в резултат на това неизпълнение.

Съгласно чл.1 ал.1 т.1 от процесния договор, за улиците и булевардите по списък-приложение 6, в които попада и процесният пътен участък, поддръжането се осъществява на база показатели на изпълнение в зависимост от определеното в приложение 6 ниво на поддръжане, като изпълнителят се е задължил за извърши всички дейности, необходими за постигането на изискуемите от възложителя стандарти на изпълнение и качеството на състояние на пътя, определени от нивото на поддръжане. Ето защо, следва да се приеме, че за поддръжката на процесния пътен участък не е било необходимо изрично възлагане за извършване на ремонтни дейности, а ответникът е бил задължен да го поддържа в нормалното му състояние.

Доколкото по делото се установи, че на процесната дата на процесния пътен участък е съществувала небезопасна и несигнализирана дупка на пътното платно, то и следва да се приеме, че ответното дружество-изпълнител не е изпълнило задълженията си по договора. Представеният по делото констативен протокол не установява изпълнение на задълженията на ответника за текуща поддръжка към датата на процесното ПТП, а установява това обстоятелство към датата на съставянето му, която дата предхожда процесния инцидент, а задължението на ответника е поддръжка на пътната мрежа в състояние, което да гарантира непрекъснато безпрепятствено нейната експлоатация. Освен това, задължението за поддръжка на пътната мрежа в нормалното и състояние включва и задължение за обезопасяване на всички пътни неравности, което също не е сторено.

Поради изложеното, съдът намира, че решението на първоинстанционният съд е правилно и следва да бъде потвърдено изцяло.

С оглед изхода на делото и направеното искане, на въззиваемата страна ЗАД „Б.В.И.Г.“ на основание чл.78 ал.3 ГПК следва да се присъдят разноски във въззивното производство в размер на сумата от 400,00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение.

С оглед изхода на делото и направеното искане, на въззиваемата страна Столична

община на основание чл.78 ал.3 и ал.8 ГПК следва да се присъдят разноси във въззивното производство в размер на сумата от 100,00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение №14314 от 10.12.2022 г., постановено по гр.д. №39543/2021 г. по описа на СРС, ГО, 171 състав.

ОСЪЖДА „Х.“ АД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, да заплати на **ЗАД „Б.В.И.Г.“**, ЕИК ****, седалище и адрес на управление: гр. София, пл. ****, на основание чл.78 ал.1 ГПК сумата от **400,00 лв.**, представляваща разноси във въззивното производство.

ОСЪЖДА „Х.“ АД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, да заплати на **Столична община**, адрес: гр. София, ул. ****3, на основание чл.78 ал.3 и ал.8 ГПК сумата от **100,00 лв.**, представляваща разноси във въззивното производство.

Решението е постановено при участие на третото лице-помагач на страната на ответника „Х.“ АД.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____